NATIONAL
UNIVERSITY OF
PUBLIC SERVICE

DOCTORAL SCHOOL OF
PUBLIC ADMINISTRATION SCIENCES

D I S S Z E R T Á C I Ó

A DEMOKRÁCIA MEGSZILÁRDÍTÁSA POLITIKAI DECENTRALIZÁCIÓN KERESZTÜL: KAMBODZSA ESETE

FILOZÓFIA DOKTORI FOKOZAT
követelményeinek részbeni teljesítéseként benyújtva

Témavezető titulusa és neve:

Egyetemi Docens, Dr. Kaiser Tamás

A szerző:

CHUM Chandarin

2018

1083 Budapest, Üllői út 82.| Tel: (1) 432-9000/20197
Postai cím: 1441 Budapest, Pf.: 60.| Email: kdi@uni-nke.hu

ÁTTEKINTÉS

Ezen "tézisfüzet" összefoglaló kivonatként szolgál "A demokrácia megszilárdítása politikai decentralizáción keresztül: Kambodzsa esete" című doktori disszertációhoz, amely a Filozófia Doktori Fokozat követelményeinek részbeni teljesítése a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen, (Budapest, Magyarország). Az összefoglaló kivonat a következőkből áll: Tartalmi kivonat, Kutatási problémák, Kutatási felvetések, Kutatási célok, Kutatási módszerek, Megállapítások, Összegzés, Kutatási hozzájárulás, Jövőbeni kutatási célok. A tézisfüzet utolsó részében pedig a doktorjelölt publikációinak listája és önéletrajza található.

TARTALMI KIVONAT

A demokrácia egy olyan sokat vitatott fogalom, amely az idők során folyamatosan módosult és újradefiniálódott a kormányzási rendszerek különféle formái által. A demokratizálódás elméletei különböző megközelítéseket és feltételeket fogalmaznak meg, amelyek függvényében a demokrácia érvényesül vagy kisiklik. A politikai decentralizáció vitathatatlanul szilárdítja a demokráciát, amennyiben megfelelően kivitelezett; mindazonáltal léteznek kevéssé meggyőző beszámolók is ezen feltevésről, a kontextus tanulmányozása elengedhetetlen. Kambodzsát egy választójogi képviseleten alapuló autoriter államba helyezve vizsgálom meg, hogy a politikai decentralizáció erősíti-e a demokráciát, négy fő felvetés elemzésével, a megállapításaim pedig az alábbiak.

Először is, a demokráciához való politikai kötődés alacsony egy hatékony mechanizmus hiányában, amely a közvélemény részvételét és élénk vitáját biztosítani tudná; így az esély a nyilvános ellenőrzésre, elkötelezettségre és támogatásra nem kívánt. Másodszor, a politikai ellenzék megjelenése alapvető fontosságú a demokrácia számára, mindazonáltal az ellenzéki párt Kambodzsában még nem gyakorolja teljes befolyását, amely a demokráciát erősíthetné. Harmadszor, a kormányzó és az ellenzéki párt helyi képviselői

csak korlátozott szerepet töltöttek be az állampolgári részvétel növelésében, az elszámoltathatóság javításában és felelősségteljes fellépés kialakításában. Végül pedig, a helyi állampolgárok bizonyítottan tisztában vannak a demokrácia alapkoncepciójával, azonban még nem vesznek részt aktívan és hatékonyan a demokratikus térben, amely lehetőséget kínál számukra, hogy számottevően befolyásolják a demokrácia megerősítését.

A tanulmányban feltárt minden kihívás ellenére, további vizsgálat szükséges a kormányzó párt szerepét illetően a demokrácia megszilárdításában. Azon motivációs tényezők, melyek a helyi képviselőket és embereket bátorítanák a kormányzásban való részvételre szintén vizsgálatra szorulnak. Összességében megállapítható, hogy a demokrácia megszilárdítása lehetséges a politikai decentralizáció révén, azonban a politikai hatalom delegációja a megfelelő erőforrások nélkül az egyes helyi kormányzati szervekhez hátráltathatja a politikai hatékonyságot, amely céljául a részvétel növelését, az elszámolhatóság javítását és a választópolgárok aktív részvételének bátorítását tűzte ki célul, ami pedig a demokrácia alappillére.

KUTATÁSI PROBLÉMÁK

Különféle tudományos irodalmi munkák írnak a decentralizáció és a demokratikus konszolidáció közötti szoros kapcsolatról (Grindle, 2011; Öjendal & Lilja, 2009; Ribot, 2011). Állításuk szerint, amennyiben megfelelően tervezett és politikai akaratú a decentralizáció, az mélyítheti a demokráciát (Blunt & Turner, 2005; Faguet, Fox & Pöschl, 2015; Rondinelli, Nellis & Cheema, 1984;). Ezzel szemben az empirikus értékelések nem nyújtanak bizonyosságot a decentralizáció politikai kimenetelét illetően (Eaton & Connerly, 2010; Oxhorn, 2004; Tresman, 2007; Wunsch, 2014) és körülmények figyelembevételével kell annak fenntarthatóságát megvizsgálni. (Smoke, 2015; White, 2011). A politikai decentralizációt egy olyan mechanizmusként definiálhatjuk, amely növeli a választópolgárok részvételét és befolyásukat a politikai döntéshozatalban, a közpolitika kialakításában, az erőforrások és társadalmi javak mozgósításában. (Cheema

& Roninelli, 2007). A politikai decentralizáción keresztül nagyobb hely kínálkozik az ellenzéki politikának, valamint lehetőség nyílik a közjavak igénylésére a polgároktól, amely a demokráciához elengedhetetlen. Továbbá általános az egyetértés abban, hogy az ellenzéki párt nagyon jelentős szerepet játszik a demokráciában; mindazonáltal az ellenzéki pártokat érintő elméletek kevés figyelmet élveznek és nem kielégítően átvizsgáltak (Garritzmann, 2017).

Az évtizedeket felölelő népirtás a polgárháború után Kambodzsa 1991-ben aláírt egy békeszerződést és alkotmányba foglalta a „több párt rendszerű liberális demokrácia" rendszerét. Mindazonáltal, Kambodzsában a demokráciát leginkább „korlátolt" demokráciaként emlegetik (McCarthy & Un, 2015, 1. o.) amely még nem szilárdult meg (Un, 2013). Én úgy érvelek, hogy Kambodzsa inkább az Andreas Schedler alkotta terminus szerinti, úgynevezett „Ködös zónában" rekedt (Chandarin, 2016). Bizonyos nézőpontok szerint Kambodzsa kultúrája nem fogékony a demokrácia intézményére (Ashley, 1998; Heder & Ledgerwood, 1995; St John, 1995; Roberts, 2001). Továbbá, a kambodzsai választási törvény a "felfelé irányuló elszámoltathatóságot" nem az egyéni polgárokra, hanem inkább egy politikai pártra irányítja. (Rusten és társai:. 2004, p. 5). A legfrissebb fejlemények azonban azt mutatták 2017-ben, hogy Kambodzsa ugyan gyakorlatilag egy egypárt állam, a nemzeti és helyi választásokat mégis rendszeresen megtartják.

KUTATÁSI FELVETÉSEK

Azzal a heurisztikus céllal, hogy megérthessük a politikai decentralizáció Kambodzsa demokráciájára gyakorolt hatását, ezen tanulmány négy felvetés elemzésével kívánja megvizsgálni, hogy a politikai decentralizáció, hogyan járult hozzá a demokrácia megszilárdulásához Kambodzsában:

1. A decentralizáció szorosan összekapcsolódik a demokráciával.
2. Az adott politikai térrel az ellenzéki párt hatást gyakorolhat a demokráciára.
3. A helyileg választott képviselők rendkívül fontos szerepet töltenek be demokráciában, ugyanis választópolgáraik felé felelősek és elszámoltathatóak.

Továbbá ösztönzik a választópolgárok részvételét a döntéshozatali folyamatokban.

4. A demokrácia ismeretével a választópolgárok aktívan részt vesznek és befolyásolják a közösséget érintő döntéshozatali folyamatokat.

KUTATÁSI CÉLOK

A fő kutatási kérdés megválaszolásához "Hogyan szilárdította meg a politikai decentralizáció a demokráciát Kambodzsában?" a tanulmánynak az alábbi célokat kell teljesítenie:

1. A tanulmány célja a decentralizációs politika demokráciához fűződő kapcsolatának megértése, a politikai értekezések, a felmerülő kérdések és problémák keretbe foglalása, politikai üzenetek, a nyilvános részvétel és támogatás, valamint az elszámoltathatóság vizsgálatával.
2. Azon mértékig, ameddig az ellenzéki politikai befolyásolja a demokráciát, a tanulmány az ellenzéki párt a demokráciához való kapcsolatát kutatja annak kampányai, részvétele, ideológiája, képviseltsége és politikájának vizsgálata révén.
3. Tekintve, hogy a helyileg választott képviselők rendkívül fontos szerepet töltenek be a demokrácia működésének elősegítésében és annak ösztönzésében, a tanulmány megvizsgálja, hogy ezek a köztisztviselők milyen mértékben felelősek és elszámoltathatóak a közszolgáltatások létesítésében az állampolgárok számára. Emellett a tanulmány vizsgálja azt is, miként ösztönzi az állampolgárok részvételét a döntéshozatali folyamatokban.
4. Végül, a tanulmány megkísérli leírni és elmagyarázni a demokrácia fogalmának ismeretét és megértését az adott helyi szinten, hogy meghatározhassa vannak-e jelentős eltérések azon területek között, amelyet az ellenzéki, és amelyet a kormányzó párt vezet.

KUTATÁSI MÓDSZEREK

A tanulmányban vegyes kvalitatív és kvantitatív elemzési módszert használtam. A tanulmány egyetlen esettanulmányát Kambodzsában négy megfigyelési helyszínen végzett kutatással támasztja alá; ábrázolja és elmagyarázza, hogyan erősítette meg a demokráciát a politikai decentralizáció Kambodzsában. Ez megfelelő, tekintve, hogy ez a tanulmány nem kísérel meg elméleteket tesztelni, csupán csak megvizsgálni, majd megmagyarázni, hogy a politikai decentralizáció megszilárdította-e a demokráciát Kambodzsában.

A tanulmány terepmunkája 2016 októberétől 2017 márciusáig négy településen, két külön tartományban zajlott le Kambodzsában. A kvalitatív módszer dokumentumok elemzéséből, valamint politikai vezetők, helyi képviselők és helyi állampolgárokkal végzett interjúkból áll. A Kambodzsában zajló decentralizációhoz kapcsolódó politikai dokumentumok és kutatási jelentések széleskörű vizsgálata is hozzájárult a kutatáshoz. Továbbá az ellenzék kulcsfontosságú vezetőivel végzett inkluzív interjú: Mr. Kem Sokha, a CNRP (Kambodzsa Nemzeti Mentőpárt) párt elnöke, Mr. Eng Chhai Eang, a CNRP alelnöke és Mr. Yem Pohnearith, a CNRP ügyvezető igazgatója és 22 (4 hölgy) helyileg választott képviselő. Továbbá félig strukturált szemtől-szemben végzett interjúk mintegy 368 fővel (ebből 209 hölgy) szintén hozzájárultak a kutatáshoz. Az interjúk nem kerültek rögzítésére, ez ugyanis a helyi polgárokat elriasztotta volna a politikai témák megvitatásától, ugyanis a 2017-es helyi választási időszak idején zajlottak az interjúk, ami a politikai ügyeket érzékeny témává tette. Átfogó jegyzetek készültek az interjúkról, melyeket aztán mind kvalitatív, mind kvantitatív adatokká írtam át MAXQDA12 és SPSS 20 segítségével.

MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. Kambodzsában a politikai decentralizáció és a demokrácia kapcsolata “gyenge”. Politikai szempontból különböző jogi kereteken keresztül próbálják bevezetni a demokratikus kormányzást; azonban hiányzik az megvalósításhoz az eltökéltség, amely egy hatékony mechanizmus kiépítéséhez szükséges. A politikai viták nem

elegendően nyitottak és szigorúak a nyilvános ellenőrzéshez. Azon politikai üzenetek, amelyek a demokratikus koncepcióval átitatottak kevesek, ugyanis a megfogalmazott politikai irányelvekben, szándéknyilatkozatokban a megvalósuló gyakorlatokhoz képest nagy a következetlenség. Az alacsony nyilvános részvétel és támogatottság bizonyos strukturális kihívásokból fakad, amely általánosságban az elhivatottság hiányának tudható be a felsőbb szinteken, valamint az alacsony kapacitásnak az alsóbb, helyi szinteken. Az elszámoltathatóság és a demokrácia közti kapcsolat szintén gyenge, mivel bár van egy egyértelműen megfogalmazott, lényegre törő politikai keret, annak implementálási folyamata az egyes településeken még nem tisztázott.

2. A működőképes ellenzéki párt (CNRP) „mérsékelt" befolyással bír a demokráciára Kambodzsában. A választási szabályzás jelentős befolyással ruházza fel a CNRP-t a jelöltek kiválasztásában; 2017-ben teljes mértékben dominálta és kontrollálta a választási kampány folyamatát. A CNRP sikeresen aktivizálta az embereket mind a 2013-as országos választásokon, mind a 2017-es helyi választásokon nagy résztvevői százalékkal. Mérsékelt a kapcsolat a párt és annak ideológiája között. A felelősséggel és elszámoltathatósággal kapcsolatos kihívások miatt a reprezentatív kapcsolat szintén „gyenge". Egy kisebb pozitív előrelépést jelentett, mikor a párt megpróbált hatást gyakorolni saját hatalmán keresztül, hogy bizonyos intézményeket megreformáljon, nevezetesen a választási bizottságot, azonban sok más helyen elbukott a párt, mikor befolyását próbálta használni. Végül, 7 pontos politikai platformja mégis jelentős hatást gyakorolt a kormány teljesítményére.
3. A helyi képviselők, mind az ellenzéki, mind a kormányzó párt esetében csupán nagyon korlátozott szerepet játszanak a demokrácia megszilárdításában az emberek tervezési folyamatokba való aktív részvételének elősegítésén keresztül. A központi kormány korlátolt büdzséje egy újabb akadály a részvétel ösztönzésében, ugyanis a falvak igényei nem megoldhatók, így a képviselők szerepe, miszerint megfelelően reszponzívak legyenek, meglehetősen korlátolt. Az információs csatorna a falvak esetében és a falvak vezetője szintén hátráltató tényezők az aktív részvételben. A helyi infrastruktúra, mint az utak, gátak,

csatornák, olyan szolgáltatások, amelyekre úgy tekintenek, hogy a helyi településeknek kell biztosítaniuk. Továbbá az állampolgárok ismeretei is korlátozottak ahhoz, hogy aktív társadalmi részvételt gyakorolhassanak. A köztisztviselők tudják, hogyan legyenek elszámoltathatóak úgy, hogy nyílt és szoros kapcsolatot építenek ki az állampolgárokkal; ugyanakkor, az állampolgárok visszajelzései alapján a képviselők nem a tudásuknak megfelelően cselekszenek. Az elszámoltathatósági mechanizmus még épp csak a helyére került a kormány által, azonban még időbe telhet a hatékony implementálás.

4. Az emberek többsége a demokráciát a polgári szabadságjogokhoz és az állampolgári jogokhoz kapcsolja. Az állampolgárok különféle definíciói mögötti magyarázat kevéssé kapcsolatos nemi hovatartozással vagy családi állapottal, azonban egy kevés összefüggés található a kor és iskolázottság között. A fiatalabb korosztály (18-24) a demokráciát a polgári szabadságjogokhoz és az állampolgári jogokhoz kapcsolja. Az ellenzéki párt képviselői nincsenek jelentős befolyással a demokrácia fogalmának átadására a különféle tanulmányi platformokon. Megállapítást nyert, hogy az emberek többsége nem vesz részt a helyi gyűléseken és ez az alacsony részvételi arány megfigyelhető minden településen. Úgy tűnik, hogy az információ egyike azon tényezőknek, amely a részvételt ösztönzi, ugyanis azok, akik értesültek, részt vettek a helyi gyűlésen, bár aktívan nem osztották meg nézeteiket a gyűlés során. Természetesen, csupán a gyűlés meghallgatására érkeztek. Így, az informátor, mint például a falu vagy csoport vezetője szerepe kulcsfontosságú. Általánosságban az emberek a helyi választások hozta előnyöket kézzel fogható fejlődésben látják, mint például; utak, gátak és csatornák, azonban saját befolyásoló szerepüket kevéssé ismerik igényeik előterjesztésében. Azonban nincs arra vonatkozóan meggyőző bizonyíték, hogy az állampolgár motiváltabb a helyi gyűléseken való részvételben, ahol a vezetők az ellenzéki párthoz tartoznak.

ÖSSZEGZÉS

A tanulmány átfogó célja a politikai decentralizáció kambodzsai demokráciára gyakorolt megszilárdító hatásának feltárása. Ezen tanulmány célját igazolja az érvelés, miszerint a demokrácia megszilárdítása lehetséges politikai decentralizáción keresztül.

Az állítás megvizsgálása néhány releváns, kritikus kérdés felvetésével, valamint a demokrácia alapvető elemeinek, úgy mint a politikai decentralizáció, az ellenzéki párt és a választott helyi képviselők szerepének, valamint a helyi állampolgárok demokratikus fogalmak ismereteinek áttekintésével történt. Kétségtelen, hogy Kambodzsában demokrácia működik, mégpedig a decentralizáció bevezetésén keresztül.

Először is a decentralizáció politikája új utakat nyit meg az állampolgárok előtt, ugyanis a helyi képviselők megválasztásával, akik pontosabb képpel rendelkeznek a helyiek igényeiről, hatékonyabban reagálhatnak a helyiek igényeire. Ez egy újabb helyi intézményt és mechanizmus hív életre, amely demokratikusabb abban az értelemben, hogy a helyi állampolgárok közvetlenebben kommunikálhatnak képviselőikkel, akik gyorsabban reagálhatnak saját helyi szintjükön, amelyet korábban Kambodzsában nem tapasztalhattak, tekintve, hogy korábban erősen központisított állam működött. Ugyanakkor a Kambodzsában bevezetett politika jelenleg gyengén kapcsolódik a demokráciához, jobb kiindulási pontot jelent, és így minden érdekelt; a kormány, a társadalom, az ellenzéki párt és az állampolgárok egyéni elkötelezettségét kívánja.

Másodszor, a választások megjelenésével az ellenzéki pártok is megjelentek, amely egy olyan szituáció kialakulásához vezetett, ahol a politikai pártok egymással versenyeznek állampolgáraik érdekeinek kiszolgálásában. Ez a verseny többé-kevésbé átalakította a hatóságok hozzáállását, amelyek már nem tekintik magukat az állampolgárok felett állónak. Elszámoltathatónak kell lenniük, és az állampolgárok támogatására van szükségük, amelyet a jobb közszolgáltatások ígéretével és szolgáltatásával szerezhetnek meg. Ez helyi szinten is megreformálja a politikai struktúrákat. Általában a kormányzó

párt szorosan irányítja saját képviselőit az egyetlen helyi települési vezetőn keresztül akár nagyobb területi vagy községi szinten.

A több ellenzéki párt megjelenésével és a vezetésért, legitimitásért folytatott versenyben az állampolgárok határozzák meg az egyes politikai pártok hatalmát. A politikai pártok, akár kormányzó, akár ellenzéki, át kell szerveződjenek, hogy biztosíthassák pártjuk reszponzivitását és felelősségre vonhatóságát. A politikai viták és a politikai oktatás növekedni fog, amely jelentősen hozzájárulhat a politikai átalakításához ahhoz képest, amit Kambodzsa az előző évtizedekben tapasztalt.

Harmadszor a helyi képviselők megtanulják, hogy töltsék be aktív szerepüket az állampolgárok szolgálatában. Megtanulják, mit kell majd tenniük a támogatás megtartásáért és megszerzésért, a helyiek részvételének ösztönzéséért, amely veszélyeztetheti vezetésük legitimitását. Emellett, megtanulják, hogyan kommunikáljanak a helyi állampolgárokkal, ha nem tudják teljesíteni igényeiket.

Végül, egyértelmű, hogy az állampolgárok profitálnak a helyi választásokból, amint megtapasztalják a közösségben a változásokat. Megtanulják, hogyan adjanak hangot aggodalmaiknak és igényeiknek. Az efféle interakció mélyebb megértését és bizalmat épít ki a helyi hatóságok és az állampolgárok között. Ez hamarosan változásokat hoz majd a politikai kultúrában és átformálja a politikai intézményeket Kambodzsában.

Mindazonáltal a politikai decentralizáció a hatalomátruházás tekintetében, amely csak jogi formákban van előírva, de minden, annak véghezvitelét garantáló pénzügyi döntési jog átadása nélkül, mint Kambodzsában, igen nagy kihívást jelentő feladat lehet. Amit Kambodzsa tapasztal, az nem más, mint az országos szinten meghatározott limitált büdzsé, valamint a helyi önkormányzatok pénzügyi alap előteremtésének hiánya - például helyi adók kivetésén keresztül - melynek eredménye a helyi igényeknek, mint például az infrastruktúra fejlesztésének képtelensége; veszélyezteti mind a közszolgálatot teljesíteni vágyók motivációját, mind az állampolgárok politikában való részvételének motivációját a tanulmány megállapításai szerint. Nehéz elképzelni, hogyan lehet

felelősségre vonható és felelős egy szervezet, ha nem állnak rendelkezésükre erőforrások, ami az ösztönző erőt jelenti mind a képviselők, mind az állampolgárok részére.

Összességében, bár lassan zajló folyamat, a politikai decentralizáció megszilárdítja a demokráciát a politikai tér politikai pártoknak való átadásával és a strukturális, valamint adminisztratív támogatás biztosításával a helyi képviselők és állampolgárok számára, ösztönözve az állampolgári részvételt a politikai döntéshozatalban. Kambodzsában mind a helyi képviselők és állampolgárok kezdik megérteni saját jogaikat és a demokratikus folyamatokat. Amennyiben minden megfelelően zajlik, még ha lassabb folyamattal is, de megvalósul majd egy csendes forradalom Kambodzsa politikájában, amely megtagadhatatlan lesz.

KUTATÁSI HOZZÁJÁRULÁS

Ez a kutatás nagyban hozzájárul azoknak a munkájához, akik érdekeltek Kambodzsa helyi politikájában és a közigazgatásában. Emellett a demokratizáció és decentralizáció elméletek tárházát is gazdagítja Kambodzsa esetének hozzáadásával. A disszertációban végzett tanulmány megerősíti az elméletet, miszerint a decentralizáció megerősíti a demokráciát, tekintet nélkül a földrajzi, kulturális és társadalmi-gazdasági tényezőkre, amennyiben a politikai akarat elég erős, nem csupán az éppen hivatalban lévő párt által, hanem az ellenzéki párt által is, amely politikai teret követel magának helyi szinten. Emellett az eset interaktívan heurisztikus megközelítése hasznos lehet a délkelet-ázsiai térség szélesebb körű elméleti fejlődéséhez, amely tudományosíthatja a hatalmas irodalmi anyagot, amely leginkább európai vagy Latin-amerikai eseteket vizsgál.

JÖVŐBENI KUTATÁSI CÉLOK

Bár a kiválasztott és megvizsgált területek statisztikailag a népesség 90%-át képviseltetik a négy kiválasztott térségben, nem túlozhatunk azzal, hogy Kambodzsa teljes egészét képviseli. Mint fiatal demokratikus ország, a decentralizáció nemrégiben indult el Kambodzsában, 2002-ben, és implementálása nem sikerült hibátlanul több, különféle tényezőnek köszönhetően. Ezek a tényezők magukban foglalják, de nem kizárólag a helyi önkormányzatok kapacitása, az ellenzéki párt szereplése és a kormány hajlandósága a politika teljes implementálására. Elképzelhető esetleges rejtett hátsó szándék a decentralizáció által előmozdított demokratikus politika sikere vagy bukása mögött, amelyet ezen tanulmány nem tud minden aspektusában feltárni. Éppen ezért a levont következtetés csupán további kutatásokat indítványozhat megerősítés céljából. Amíg az állampolgárok részvétele a döntéshozatalban, helyi környezetükben limitált, szükséges a további motivációs tényezők felderítése, amelyek növelhetnék a részvételt. Ezen tanulmány úgy találja, hogy az állampolgári igényekre való megfelelő válaszadás, amely a helyi önkormányzatok limitált költségvetési keretével nem kivitelezhető, tovább hátráltatja az aktív részvételt. További kutatás szükséges a lehetséges további motivációs tényezők felderítésére, amellyel az önkormányzatok elszámoltathatóbbak és reszponzívabbak lehetnek állampolgáraik felé, valamint, hogy a büdzsé növelése lehet-e a válasz az állampolgári részvétel növelésére.

Az a módszer, amellyel a kommunikáció az egyes területek vagy csoportok vezetőin keresztül kerül továbbításra szintén további vizsgálatot igényel. Szükséges megérteni, hogy mik azok a tényezők, amelyekkel javítható a kommunikációs csatorna a választott képviselők és helyi polgárok között.

A politikai pártok képezik a demokrácia gerincét; mindazonáltal limitált az elérhető szakirodalom a kambodzsai politikai kontextusról. Mind a kormányzó, mind az ellenzéki párt demokráciával szembeni elhivatottságának vizsgálata szükséges.

PUBLIKÁCIÓK LISTÁJA

1. Cím: Transitional Justice and Political Reconciliation in Cambodia
   Év: 2018
   Folyóirat: Journal of Human Rights and Peace Studies, Vol. 4, No. 1.
   Elérhető: http://www.jihrps.com/index.php/jihrps/article/view/63
   Oldalszám: 31-68

2. Cím: Opposition Party and Democracy in Cambodia
   Év: 2017
   Folyóirat: International Journal of Education and Research, Vol. 5, No. 10.
   Elérhető: http://www.ijern.com/journal/2017/October-2017/10.pdf
   Oldalszám: 109-124

3. Cím: Democracy and Decentralization
   Év: 2017
   Folyóirat: UC Occasional Paper Series, Vol. 1, No. 2.
   Elérhető:
   http://uc.edu.kh/userfiles/image/2017/10.%20UCOPS%20Vol%201_Iss%202.pdf
   Oldalszám: 113-136

4. Cím: Transitional Justice in Cambodia: Whose goal to achieve?
   Év: 2017
   Folyóirat: Jogelméleti Szemle 2017/3. szám
   Elérhető: http://jesz.ajk.elte.hu/2017_3.pdf
   Oldalszám: 2-14

5. Cím: Public Administration Reform in Cambodia: PEST Analysis
   Év: 2016
   Folyóirat: Jogelméleti Szemle 2016/3. szám
   Elérhető: http://jesz.ajk.elte.hu/2016_3.pdf
   Oldalszám: 33-44

CURRICULUM VITAE - ÖNÉLETRAJZ

Név:	CHUM Chandarin
Állandó lakcím:	#25D, PhumPreaktalong, Phnom Penh, Cambodia
E-mail:	chandarinchum@gmail.com
Állampolgárság:	kambodzsai
Születési dátum:	1980. szeptember 20.
Családi állapot:	házas, egy lánygyermek

Tanulmányok

2014 – **Nemzeti Közszolgálati Egyetem**, Budapest, Magyarország
PhD hallgató (Disszertáció: A demokrácia megszilárdítása politikai decentralizáción keresztül: Kambodzsa esete, témavezető: professzor Kaiser Tamás, PhD).

2006 – 2008 **Yogyakarta State University**, Indonézia
Mesterfokozat - Oktatás Menedzsment
Hangsúlyos területek: felsőoktatási menedzsment, elszámoltathatóság az oktatásban és minőségi menedzsment
(Szakdolgozat: Menedzsment a kambodzsai felsőoktatásban: Esettanulmány: Menedzsment és vezetés az angol tanszéken, Délkelet-Ázsiai Egyetem, Kambodzsa, témavezető: Professzor Suyanto, Ed.D.)

2000 – 2004 **Royal University of Phnom Penh**, Kambodzsa
Alapképzés
Specializáció: az angol nyelv oktatása, mint idegen nyelv (TEFL).

Kutatási tapasztalat

Aug. – Okt. **Free University of Berlin,** Globális Politika Központ

2018 Mentor: Professzor Dr. Klaus Segbers

- Meghívott vendégkutató a "Political Science and International Relations Education Development in Southeast Asia" (Politikai Tudomány és Nemzetközi Kapcsolatok Oktatási Fejlesztése Délkelet-Ázsiában) projektben
- Konferenciákon való részvétel, a politikatudomány és a kutatási módszertan fejlesztésének tanulmányozása

Máj. – Júl. 2018 **German Institute for International and Security Affairs**

Mentor: Dr. Felix Heiduk

- Meghívott vendég az Ázsiai Kutatási Divízióba
- Szemináriumokon való részvétel, amelyek célja a politikai elemzési készség erősítése
- Publikált munka "Cambodia: The Winner Takes It All." (Kambodzsa – A Győztes Mindent Visz

Munkatapasztalat

2008 – 2014 **University of Cambodia**

- Egyetemi adjunktus: College of Education and Social Science

2011 – 2013 **School of Vision (Cambodia)**

- alapító és vállalkozó iskolaigazgató

2008 – 2011 **International Cooperation Cambodia**

- Emberi Erőforrások / Projekt koordinátor

2005 – 2006 **American Intercon Institute (Cambodia)**

- Iskolaigazgató és angol tanár

2004 – 2005 **Plan International (Cambodia)**

- Nemzeti mobil regisztráció projekt koordinátora

Kiegészítő információ

Informatikai ismeretek: MS Office alkalmazások ismerete

Nyelvek: Angol (IELTS 7.0)
Indonéz (alapfok)
Thai (alapfok)
Spanyol (B1-es szint)

Bírák

Mr. Denis Schrey,
Pénzügyi és projektigazgatás ügyintézője /EU Projektek
Projekt Igazgató: EU Project APRAN (Ázsia és Csendes-óceáni Kutatási és Tanácsadó Hálózat)
Email: denis.schrey@kas.de

Mr. Ernst Jurgensen
Az International Cooperation Cambodia korábbi igazgatója
E-mail: ernstjurgensen@hotmail.com | erj@danmission.dk